

Asia: VN/30163/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston kulttuuripoliittiseksi selonteoksi

Visio

**Kannatatteko kulttuuripoliittisen selonteon visiota?
Kyllä / En. Jos ette, kuvailkaa mahdolliset muutostarpeet.**

Kyllä

Mahdolliset muutostarpeet.

-

Tavoitteet

Kannatatteko kulttuuripoliittisen selonteon neljää tavoitetta?

Kyllä, tavoitteet vastaavat omaa näkemystäni

Jos vastasitte en, kuvailkaa tiiviisti mahdolliset muutostarpeet.

-

Toimenpide-ehdotukset

Tässä on lueteltu yhdeksän toimenpidekokonaisuutta. Mitkä raportin toimenpide-ehdotuksista ovat mielestänne kaikkein tärkeimmät ja kiireellisimmät toteuttaa? Valitse ensin yksi (1) haluamasi toimenpidekokonaisuus ja kirjoita sen jälkeen haluamasi toimenpide-ehdotukset alla olevaan tilaan kaikki peräkkäin. Valitse yhteensä enintään viisi (5).

Kansainvälistyvä kulttuuri [Arkkitehtuurin alan riittävä koulutus yliopistoissa sekä osaaminen julkisissa viroissa ja toimissa tulee turvata. Rakentamisen, investointien ja yhteisen elinympäristömme tulevaisuuden kannalta on välttämättömän tärkeää, jotta alan osaajia on myös tulevaisuudessa riittävästi. Suomen Arkkitehtiliiton SAFAn ja Rakennusinsinöörit- ja arkkitehdit RIAN Arkkitehtuurin alan osaamistarpeet ja työvoima -raportti (2023) on yksi Suomen arkkitehtuuripoliittisen ohjelman 2022-2035 toimenpiteistä. Selvitys osoittaa kiistatta, että alalle on syntymässä samanaikaisesti sekä uusia vaativia osaamistarpeita että huomattava pula ammattilaisista. Osaajapula koskee erityisesti pienten kuntien vaativimpia tehtäviä. Pelkästään

kuntasektorilla työskentelevistä arkkitehteistä eläköityy yli 40 prosenttia kuluvan vuosikymmenen aikana. Näistä lähtökohdista esitämme kulttuuripoliittiseen ohjelmaan seuraavia toimenpiteitä: Toimenpide-ehdotus 1: Taataan riittävät resurssit aloituspaikkojen lisäämiseksi 10-15 prosentilla yliopistojen arkkitehtikoulutuksen nykyisissä yksiköissä. Toimenpide-ehdotus 2: Selvitetään tarkemmin, miten ulkomaalaisia, Suomessa kouluttautuneita arkkitehteja sekä Suomeen saapuneita arkkitehteja voidaan työllistää nykyistä paremmin esimerkiksi palveluviennissä ja kunta-alan tehtävissä.]

Oma roolinne tulevassa toimeenpanossa

Millaisena näette oman tai edustamanne tahon roolin kulttuuripoliittisenselonteon toimeenpanossa?

Suomen arkkitehtiliitto on sitoutunut tukemaan ehdottamiensa toimenpiteiden toimeenpanoa. Suomen arkkitehtiliitto edistää arkkitehtuurikasvatusta ja arkkitehtuurikoulutusta, auttaa arkkitehtuurikilpailujen järjestämisessä, tukee kansainvälisten arkkitehtien toimintaedellytyksiä sekä edistää arkkitehtuuripoliittista työtä sen eri tasoilla.

Tiivistelmä näkemyksistänne

Tähän voitte kirjoittaa mahdolliset muut kulttuuripoliittista selontekoa koskevat huomionne.

Arkkitehtuuripoliitiikka on osa kulttuuripoliitiikkaa. Suomen valtakunnallisessa arkkitehtuuripoliittisessa ohjelmassa 2022–2035 “Kohti kestävästä arkkitehtuuria” painotetaan kasvatuksen ja koulutuksen sekä tiedon ja viestinnän merkitystä, jotta elinympäristöä koskevat kestävyystavoitteet voidaan saavuttaa. Valtakunnallisen arkkitehtuuripoliittisen ohjelman toteuttaminen tulisi olla osa kulttuuripoliittisen selonteon sisältöä.

Suomi on sitoutunut Davosin julistukseen “Kohti korkealaatuista eurooppalaista rakennuskulttuuria (2018)”, jonka mukaan korkealaatuinen rakennettu ympäristöllä on ratkaiseva merkitys sellaisen kestävästä yhteiskunnan luomisessa, jonka ominaispiirteitä ovat hyvä elämänlaatu, kulttuurien monimuotoisuus, yksilöiden ja yhteisöjen hyvinvointi, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja yhteenkuuluvuus sekä talouden tehokkuus.

Korkealaatuista rakennuskulttuuria syntyy hyvällä suunnittelulla ja asettamalla kulttuuriset arvot lyhyen aikavälin taloudellisen hyödyn edelle. Tapamme käyttää, ylläpitää ja vaalia kulttuuriperintöämme on ratkaisevaa korkealaatuisten rakennuskulttuurin vaalimisessa. Yhdyskuntasuunnittelulla ja kaupunkiarkkitehtuurilla tuetaan rakennuskulttuurin säilyttämistä sekä uuden rakennuskulttuurin syntymistä. Arkkitehtuurin on oltava kehityspoliittikan keskiössä koko Suomessa, niin kaupungeissa kuin harvaan asutuilla seuduilla.

Kulttuuripoliittisen selonteon tulee tuottaa kunnianhimoisen tulevaisuuskuva Suomen taide- ja kulttuuripoliittikan pitkäjänteisen kehittämisen. Arkkitehtuuri ja korkealaatuinen rakennuskulttuuri ovat olennainen osa tätä tulevaisuuskuva – kulttuuri on rakennetun ympäristön ytimessä.

Kulttuuripoliittisessa selonteossa tulee huomioida Davosin julistuksen velvoitteet ja näin varmistaa, että arkkitehtuurin merkittävä rooli osana suomalaista kulttuuripolitiikkaa tulee huomioiduksi.

Jolma Kasmir
Suomen Arkkitehtiiliitto